

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) T. N. P., a b) nezl. D. K.**, zast. zákonnou zástupkyní T. N. P., oba zastoupeni Mgr. Miroslavem Kučerkou, advokátem se sídlem Národní 416/37, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 19. 10. 2021, č. j. 52 Az 2/2021 – 24,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 19. 10. 2021, č. j. 52 Az 2/2021 – 24, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Žalobci napadli žalobou podanou dne 15. 9. 2021 rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2021, č. j. OAM-288/ZA-ZA11-HA13-2021, jímž žalovaný zastavil dle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany, neboť jejich opakovanou žádost shledal nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. S žalobou žalobci spojili rovněž návrh na přiznání jejího odkladného účinku.

[2] Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích žalobu rozsudkem ze dne 19. 10. 2021, č. j. 52 Az 2/2021 – 24, zamítl, přičemž konstatoval, že o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby nebylo třeba samostatně rozhodovat, neboť posuzovaná žaloba měla odkladný účinek již ze zákona (§ 32 odst. 2 zákona o azylu).

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobci (stěžovatelé) podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou doplnili podáním ze dne 11. 11. 2021, v němž rovněž navrhli, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Stěžovatelé namítají, že krajský soud rozhodoval na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu a na věc aplikoval nepřiléhavé právní předpisy. Rekapitulují důvody, jimiž odůvodňovali svoji první žádost o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelka a) vycestovala v roce 2016 ze země původu do České republiky za svým, dnes již bývalým manželem, který zde pracoval, a to s cílem „zachránit společné manželství“. Jelikož se stěžovatelce a) po příjezdu nedařilo manžela nalézt a kontaktovat, zůstala v České republice sama a našla si zde práci. Poté se seznámila s V. K., který je otcem stěžovatele b). Stěžovatel b) dosud nezískal státní občanství České republiky, a to přestože na něj dle stěžovatelů má nárok, který však správní orgány odmítají uznat. Poté, co pobytové oprávnění stěžovatelky a) pozbylo platnosti, požádala o udělení mezinárodní ochrany, neboť by její návrat do země původu ohrozil její i synův život, přičemž navíc neměla na návrat dostatek finančních prostředků. Stěžovatelka a) zmiňuje, že stěžovatel b) zdědil po otci mnoho evropských rysů, což by mohlo ohrozit jeho život v zemi původu. Vietnamská socialistická republika je nedemokratickým státem a panují zde zcela jiné společenské poměry než v České republice. Stěžovatelka a) se rovněž obává perzekuce ze strany svých vlastních rodinných příslušníků, kteří jsou členy komunistické strany. Stěžovatelka a) uvádí, že v průběhu správního řízení sdělila veškeré důvody na podporu své žádosti, „správní orgány“ k nim však přistoupily selektivně a hodnotily pouze důvody, které stěžovatelka a) zmiňovala toliko podpůrně (pozn. NSS: stěžovatelé, resp. jejich zástupce mají patrně na mysli „správní orgán“, neboť správní řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany je jednoinstanční, takže žádný jiný správní orgán než žalovaný v této věci nerozhodoval).

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu a konstatoval, že postupoval správně, pokud stěžovatelům mezinárodní ochranu neudělil, přičemž své rozhodnutí řádně odůvodnil. Námitky stěžovatelů uplatněné v kasační stížnosti jsou pouze obecného charakteru. Navíc má žalovaný za to, že posuzovaná kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a je tedy nepřijatelná.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnými osobami, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

pokračování

Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že posuzovaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a je tedy přijatelná, neboť po prostudování spisové dokumentace shledal v napadeném rozsudku krajského soudu zásadní, dále popsané pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelů a k němuž byl Nejvyšší správní soud povinen přihlédnout i nad rámec kasačních důvodů z úřední povinnosti [§ 103 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 109 odst. 4 s. ř. s.].

[9] Stěžovatelé totiž v záhlaví žaloby, dále v rámci specifikace žalobou napadeného rozhodnutí i v žalobním petitu jednoznačně uvedli, že brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2021, č. j. OAM-288/ZA-ZA11-HA13-2021, e. č. B010519, B010520, které nabylo právní moci dne 2. 9. 2021. Uvedli rovněž, že napadeným rozhodnutím žalovaný shledal jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany podanou dne 30. 4. 2021 nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Kopie uvedeného rozhodnutí žalovaného je založena na č. l. 3 spisu krajského soudu, originál je založen ve správním spise předloženém žalovaným. V záhlaví tohoto rozhodnutí žalovaný sice uvádí, že rozhodnutí bylo vydáno ve správním řízení o udělení mezinárodní ochrany zahájeném na žádost, kterou stěžovatelka a) podala dne 10. 6. 2020, jedná se však o zřejmé administrativní pochybení. Již v prvním odstavci odůvodnění rozhodnutí žalovaný totiž konstatuje: „*Dne 30. 4. 2021 podala výše jmenovaná opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR).*“ Dále v odůvodnění pak žalovaný uvádí, že v průběhu řízení zjistil, že „*aktuální žádost*“ je již druhou v pořadí: „*Dne 10. 6. 2020 podala dotyčná v ČR jménem svým a svého nezletilého syna první žádost o udělení mezinárodní ochrany, o níž bylo vedeno správní řízení pod č. j. OAM-306/ZA-ZA11-2020. Správní orgán vydal následně dne 11. 9. 2020 rozhodnutí o neudělení azylu s č. j. OAM-306/ZA-ZA11-HA13-2020, které nabylo právní moci dne 5. 10. 2020. Proti tomuto rozhodnutí jmenovaná podala žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který dne 30. 11. 2020 rozsudkem č. j. 52 Az 3/2020-32 žalobu zamítl (NPM ke dni 2. 12. 2020). Proti uvedenému rozsudku podala žadatelka kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud usnesením č. j. 6 Azs 392/2020-37 ze dne 10. 3. 2021 (NPM ke dni 16. 3. 2021) odmítl pro nepřijatelnost.*“ Z uvedeného vyplývá, že žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím rozhodl o v pořadí druhé žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu podané dne 30. 4. 2021. Z výroku daného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný shledal posuzovanou žádost nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení tedy dle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[10] Krajský soud ve výrokové části napadeného rozsudku uvádí, že rozhodl „v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2020, č. j. OAM-306/ZA-ZA11-HA13-2020“. Krajským soudem zmiňované rozhodnutí tedy není rozhodnutí, proti němuž směřovala žaloba, nýbrž (jak vyplývá ze správního spisu a jak je Nejvyššímu správnímu soudu rovněž známo z jeho úřední činnosti) rozhodnutí o první žádosti stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany podané dne 10. 6. 2020, jímž mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu nebyla stěžovatelům udělena. Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí však Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích zamítl již rozsudkem ze dne 30. 11. 2020, č. j. 52 Az 3/2020 – 32; kasační stížnost proti uvedenému rozsudku pak Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 10. 3. 2021, č. j. 6 Azs 392/2020 – 37, odmítl pro nepřijatelnost. V tomto případě se přitom (na rozdíl od výše zmiňovaného pochybení v rozhodnutí žalovaného) nejednalo o pouhé chybné označení žalobou napadeného rozhodnutí, krajský soud skutečně rozhodl ve vztahu ke zcela jinému rozhodnutí, než je to, které bylo napadeno posuzovanou žalobou. Porovnáním napadeného rozsudku s již zmiňovaným rozsudkem krajského soudu ze dne 30. 11. 2020, č. j. 52 Az 3/2020 – 32, přitom Nejvyšší správní soud zjistil, že jsou tato rozhodnutí v podstatě identická (včetně překlepů).

[11] Vzhledem k uvedenému je zřejmé, že krajský soud napadeným rozsudkem rozhodl zcela mimo předmět řízení vymezený žalobou, resp. předmět nynějšího řízení zaměnil s předmětem řízení, v němž již dříve pravomocně rozhodl, nelze tedy než uzavřít, že řízení před krajským soudem bylo zatíženo závažnou vadou, která nepochybně mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatelé sice tuto vadu ani prostřednictvím svého právního zástupce kupodivu nenamítají (a nezaznamenali ji ani žalovaní), Nejvyšší správní soud k ní však je dle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlídnout z úřední povinnosti. Současně je třeba dodat, že se jedná o vadu, která způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, neboť již ze své povahy brání posouzení jakýchkoli kasačních námitek.

[12] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že posuzovaná kasační stížnost nemá ze zákona odkladný účinek, neboť žaloba směřovala proti rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení dle § 25 písm. i) zákona o azylu (§ 32 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o azylu), což však nebylo patrné z kasační stížnosti, ani z napadeného rozsudku krajského soudu. Pokud tedy Nejvyšší správní soud v přípisu ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 Azs 345/2021 – 17, resp. v potvrzení ze dne 6. 12. 2021, č. j. 5 Azs 345/2021 – 30, uvedl, že kasační stížnost má v posuzovaném případě odkladný účinek ze zákona, vycházel přitom z obsahu kasační stížnosti a napadeného rozsudku, jehož nesprávnost vyšla najevo až po té, co byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen spis krajského soudu a Nejvyšší správní soud tento spis prostudoval. Avšak vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud tímto rozsudkem neprodleně rozhodl o samotné kasační stížnosti, není již důvod rozhodovat o návrhu na přiznání jejího odkladného účinku.

IV.

Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost, byť z jiných důvodů, než namítali stěžovatelé, opodstatněnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. prosince 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu